

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Dromedaris in Den Haag

door Jan Schinkelshoek De auteur is directeur van een communicatiebureau in Den Haag en oud-Tweede Kamerlid voor het CDA.

Het is meer dan een aardige anekdote. Gijs van der Wiel, de legendarische chef van de Rijksvoorlichtingsdienst uit de jaren zeventig, kon bulderend vertellen hoe moeilijk hij het had met het vechtkabinet van Den Uyl. Dat liep steevast uit op het verhaal over de ‘kleine diertuin’, over het kabinet dat een diertuin wil beginnen, een diertuin met plek voor één dier. Een paard of een kameel? Als diep in de nacht het onvermijdelijke compromis – een dromedaris – er uitrolt, claimt iedereen te hebben gewonnen. ‘Het is een kameel met een bultje minder.’ ‘Het is een volgroeid paard.’

‘Wat moet ik’, vroeg Gijs zich af, ‘als de pers mij komt vragen wat het kabinet heeft besloten?’ Na al die jaren hoor je nog de wanhoop in zijn stem.

Het is een verhaal dat niet aan actualiteitswaarde heeft ingeboet. Als het onvermijdelijke debat tussen journalistiek en de communicatie aan het Binnenhof – wie creëert hier eigenlijk nepnieuws? – oplaait, tekenen zich binnen de kortste keren twee scholen af. De ene groep, die voornamelijk bestaat uit mensen afkomstig uit de journalistiek, ziet voorlichters, al dan niet in overheidsdienst, vooral als spindoctors: types die erop uit zijn de Haagse werkelijkheid naar hun hand te zetten. De andere groep, in hoofdzaak communicatieadviseurs, beklaagt zich even luidruchtig over kortademige medialogica en andere hypes. Is het niet net pupillenvoetbal? Wordt er niet bijna gereduceerd tot een overzichtelijke ruzie of andere platitude?

Dat beide kampen een punt hebben, is net te gemakkelijk. Het beneemt het zicht op een andere factor, een factor die letterlijk beeldbepalend is binnen het Haagse krachtenveld: de zuigkracht van de politiek. Die werkt steeds meer als een magneet, een *ontregelende* magneet.

Dat verhaal is al vele malen verteld. Het is het verhaal over het Binnenhof dat het moeilijk heeft – met zichzelf, met kiezers. In elk geval sinds ‘Fortuyn’ staat de politiek onder permanente druk om te bewijzen dat ze ertoe doet. Het is net voetbal: je moet scoren. Winst en verlies worden, net als in sportkaternen, uitvergroet. Het Binnenhof – van ministers tot Kamerleden – grijpt alles aan om in dat gejoel staande te blijven. Communicatie wordt steeds systematischer ingezet om de Haagse werkelijkheid bij te kleuren, om het verhaal de juiste spin te geven: een draai in het eigen voordeel. Ook al omdat de politiek moet opboksen tegen het zurige cynisme dat in de journalistiek tegenwoordig te vaak de toon zet. Je kunt het bijna niet meer aan de media overlaten.

Zo dansen politiek, media en communicatie bijna dagelijks een strakke tango, elkaar om beurten afstotend en aantrekkend. Voor argeloze burgers is het raden wat het kabinet werkelijk heeft besloten: een paard, een kameel of toch gewoon een dromedaris?